

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการ ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก และเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามสภาพการดำเนินการขอคืนอากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้รับผิดชอบในการทำหน้าที่ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และเขตปริมณฑล จำนวน 388 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ตัวแทนออกของส่งและรับแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์ ทาง E-mail และทางเครื่องแฟกซ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบโดยใช้ความแปรปรวนทางเดียว ANOVA เปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้ Scheffe และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 25-35 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีตำแหน่งงานเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายนำเข้าและส่งออก และมีประสบการณ์การทำงาน 3-6 ปี สภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก พบว่า ลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน การดำเนินการขอคืนอากรของธุรกิจส่วนใหญ่ใช้บริการตัวแทนออกของ โดยมีการชำระอากรด้วยเงินสด การส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ส่งออกโดยตรง การผลิตสินค้าส่งออกใช้สูตรการผลิตของตนเอง ทำเรือที่ส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ส่วนใหญ่ส่งออกมากกว่า 3 ท่า มีระยะเวลาที่ได้รับเอกสารการส่งออกที่ใช้ในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ระหว่าง 30-60 วัน มีความถี่ในการขอคืนอากรแบบนาน ๆ ครั้ง มีปริมาณเอกสารนำเข้าส่งออกที่ใช้ในการขอคืนอากร 30-60 ฉบับ มีมูลค่าของอากรที่ขอคืนระหว่าง 100,001-200,000 บาท การดำเนินการขอคืนอากรของธุรกิจส่วนใหญ่ใช้บริการตัวแทนออกของและระยะเวลาได้รับคืนเงินนับตั้งแต่ยื่นเอกสารขอคืนอากร ระหว่าง 31-60 วัน

ปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก พบว่า ปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ความต้องการความช่วยเหลือในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก พบว่า ต้องการรับสำเนาใบขนขาเข้าภายใน 15 วัน เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการยื่นขอคืนอากร ต้องการให้พิจารณาอนุมัติสูตรการผลิตให้เสร็จสิ้นภายใน 30 วัน ในการการกำหนดส่วนเสียของวัตถุดิบของเจ้าหน้าที่ ต้องการให้เจ้าหน้าที่ไปพิสูจน์ส่วนเสียที่ผู้นำเข้าเสียไป ณ สถานที่ผลิตสินค้า ต้องการให้มีการตรวจสอบเอกสารตามเกณฑ์ที่กำหนด ต้องการให้จัดเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสมกับงาน ต้องการให้เจ้าหน้าที่ใช้เวลาในการพิจารณาการคืนอากรภายใน 30 วัน ตามเกณฑ์มาตรฐาน

ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา จำแนกตามลักษณะการนำเข้าและส่งออก โดยภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการขออนุมัติหลักการ ด้านการยื่นสูตรการผลิต ด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ ด้านการชำระอากรวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก

ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา จำแนกตามการวิธีการดำเนินการขอคืนอากร โดยภาพรวม พบว่าไม่พบความแตกต่าง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดเตรียมเอกสารเพื่อขออนุมัติหลักการ จำนวนจำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ การรับใบแนบหลังส่งออก การเปลี่ยนแปลงโยกย้ายตำแหน่งงานของเจ้าหน้าที่กรมศุลกากร ปัญหาการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

The purposes of this study were to investigate the operations, problems and needs of assistance in articles 19 IBIS duty drawback of import and export business in Bangkok and vicinities and to compare the level of significance of those problems encountered by businesses undertaking different processes. The informants of this study were 388 those responsible for undertaking article 19 IBIS duty drawback. Questionnaires were used to collect the data. Percentage, frequency, arithmetic mean, standard deviation, ANOVA, Scheffe and content analysis were used to analyze the data.

It was found that most informants were male with the age range from 25 to 35 years, and bachelor's degree background. Their position was the employees in import and export department. They had about 3-6 years experience in this job.

With respect to the operations of the duty drawback, it was found that most businesses operated partial import and export business, paid the duty in cash, exported goods directly, used their own formulas to produce goods, used more than 3 export ports, received the documents for the duty drawback within 30-60 days, applied for the drawback once in a while, and had to provide 30-60 import/export documents for each drawback. The amount of the duty drawback was from 100,001-200,000 baht. Most businesses employed shipping agencies to undertake the duty drawback. It took 31-60 days after applying for the duty drawback to get the money.

Regarding the problems related to article 19 IBIS duty drawback, the study revealed, as a whole and by aspect, that they were at the moderate level except for those related to the aspect of duty payment for the raw materials not exported were at a low level.

As for the needs of assistance in article 19 IBIS duty drawback, it was found that the import/export businesses wanted the copies of import delivery documents to be sent within 15 days so as to use them as an evidence for the duty drawback, the formula to be approved within 30 days, the amount of imported materials waste to be set by the authority really examining at the production sites, criteria for checking documents to be followed, the right officers to be put at the right jobs, and the officers to finish considering the duty drawback application within 30 days as said in the regulations.

The comparison of the significance level of the problems encountered by import/export businesses with different characteristics of import/export, the study revealed differences, at the statistical significance level of .05, in four aspects; namely, those related to seeking approval, proposing production formulas, exporting products, and paying duty for the un-exported raw materials.

The comparison of the significance level of the problems faced by import/export businesses with different operations of duty drawback, the study yielded, as a whole, no differences at the statistical significance level of .05. The by-item investigation indicated the differences in the problems related to provision of documents for seeking approval, the number of service officers, names of exported products, the officers' practice consistency, obtaining documents after exporting, and transferring of customs officers. No differences were found in the problems related to payment of duty for un-exported raw materials at the statistical significance level of .05.